

Asia: LVM/417/03/2013

Hallituksen esitysluonnos tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

LVM/417/03/2013

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TIELIIKENNELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

YLEISTÄ

MTK kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksiänsä esityksestä. Hallituksen esittämä luonnos kokoaisi yhteen tieliikenteen käyttäytymisen säännöt. Näitä olisivat yleiset tieliikenteen periaatteet, liikennesäännöt ja ajoneuvojen käyttämistä koskevat säännöt. Myös liikenteenohjauksesta ja ohjauksessa käytettävistä laitteista säädettäisiin. Lain rikkomisesta voitaisiin määrätä liikennevirhemaksu.

MTK:n pitää hyvänä esityksen tavoitetta, jonka mukaan halutaan muun muassa vähentää byrokratiaa ja lisätä tienkäyttäjien omaa vastuullisuutta liikenneturvallisuudesta, liikenteen sujuvuudesta ja ympäristöstä. Yksittäisten säännösten määrää kokonaisuudessa vähennettäisiin. Säännösten kirjoitustapaa täsmennettäisiin, yksinkertaistettaisiin ja nykyaikaistettaisiin.

YKSITYISKOHDAT

MTK nostaa esille seuraavia yksityiskohtia:

Liikennekaareissa traktoreita koskevaa sääntelyä kevennettiin ja alle 60 km/h kulkevat traktorit vapautettiin liikennelupavaatimuksesta. Esitys tieliikennelaiksi ei ole yhdenmukainen liikennekaaren säädösten kanssa. Esitys ei tunnista mahdollisuutta yksinkertaistaa säädöksiä toisaalta traktorin kuljettajien näkökulmasta eikä toisaalta helpota säädösten valvontaa viranomaisten toimesta. MTK huomauttaa, että on väärä tapa määritellä traktoriin kytkettävän hinattavan ajoneuvon enimmäismassa käyttötarkoituksen mukaan. Traktorikuljetusten kapasiteettia tulee voida hyödyntää tehokkaasti kaikissa niille sopivissa lyhytmatkaisissa kuljetuksissa. Tehokkuuden ja kilpailukyvyn kasvattamiseksi lisätään myös auton ja perävaunun yhdistelmien suurimpia sallittuja massoja. Sama tehokkuuden ja kilpailukyvyn lisäämistarve koskee myös alkutuotantoa.

MTK esittää, että 120§ määritellään koskemaan traktoreita, joiden suurin rakenteellinen no-peus on enintään 60 km/h ja 121§ määritellään koskemaan traktoreita, joiden suurin rakenteellinen nopeus on yli 60 km/h. Lisäksi 121§ kytkentämassassa tulee viitata liitteen 6 taulukoon 6, eikä taulukkoon 7. Samalla kertaan perusteluteksti: ”Kytkentämassaltaan yli 10 tonnin traktorin perävaunun käyttäminen olisi kaupallisissa kuljetuksissa edelleen mahdollista vain liikennetraktoriin kytkettynä. Uusia, liikennetraktoreita korvaavia traktoreita ei siten jatkossakaan käytännössä voisi käyttää liikennetraktorien tapaan esimerkiksi maansiirtotöissä ja muissa painavan tavaran kaupallisissa kuljetuksissa.”- tulee poistaa. MTK vaatii, että näissä kuljetuksissa tulee voida käyttää traktoria, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa ja niihin voidaan kytkeä yli 10 tonnin perävaunu.

MTK huomauttaa myös, että nykyäänösten mukaan esim. kaksiakselisille traktoreille sallitaan korkeampia massoja ja esitys tekisi osan nykykalustosta käyttökelpottomaksi.

Laissa ehdotetaan uutta tieluokkaa nimeltään ”moottorikelkkatie”, jonka muodostaisivat tietyin edellytyksin nykyisin eri laeissa säädetyt moottorikelkkareitit ja -urat.

MTK esittää uuden tieluokan poisjättämistä esityksestä ja vaatii uuden moottorikelkkatien vaikutusten tarkempaa selvittämistä maanomistajien näkökulmasta. Valmisteluaineistoissa epäselväksi jäävät moottorikelkkatien vaikutukset maanomistajien oikeusasemaan, kuten esimerkiksi rajoitukset lähialueen maankäytölle, mahdollinen suoja-alue tai onko moottorikelkkatiellä pientareet

Moottorikelkoilla on suuri merkitys niin maa- ja metsätalouden harjoittamiselle kuin virkistyskäytölle ja matkailulle. MTK kannattaa kaikkia toimenpiteitä, joilla luvaton moottorikelkkailua saadaan vähennettyä ja ohjattua liikenne luvallisille kelkkailuväylille. MTK ei näe kuitenkaan tarvetta muuttaa nykykäytäntöä.

Esityksen 90§ mukaan vaatimus istuinpaikalle asennetun turvavyön käyttämisestä koskisi jatkossa myös traktorin ja moottorityökoneen kuljettajaa ja matkustajaa. Vaatimus turvavyön käytöstä koskisi 89 §:n mukaisesti tie- ja maastoliikennettä, mutta käyttövelvollisuudesta säädettäisiin poikkeuksia 93 §:ssä. Turvavöitä ei useinkaan ole asennettu vanhempiin traktoreihin ja moottorityökoneisiin, mutta uudehkoissa traktoreissa niitä on varsin yleisesti ja kaatumissuojalla varustetuissa mönkijätyyppisissä traktoreissa lähes aina.

MTK korostaa, että turvavöiden käyttövaatimusta ei tule ulottaa pelloilla ja metsässä tehtävään työhön tai siihen, jos turvavyön käyttö olennaisesti muutoin häiritsee traktorin käyttöä.

Esityksen 92§:n mukaan kuljettajan ja matkustajan on käytettävä tyypiltään hyväksyttyä suojakypärää ajettaessa: mm. sellaisella maastoajoneuvolla ja traktorilla, joka on varustettu ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella, mutta, jota ei ole varustettu korilla eikä turvakaarella.

MTK myös esittää 93§:n poikkeuksiin myös, ettei kypärän käyttövelvollisuus koske traktorin käyttöä mm. kulkueissa tai muissa tapahtumissa, joissa kyseisen tyyppiset traktorit esiintyvät lähinnä perinnemielessä.

Esityksen mukaan traktorien suurimmat sallitut nopeudet säilyisivät pääosin ennallaan. Muun kuin liikennetraktorin ja EU-asetuksessa (EU) N:o 167/2013 tarkoitetun b-luokan traktorin suurin sallittu nopeus olisi 40 kilometriä tunnissa. Liikennetraktorin suurin sallittu nopeus olisi jatkossakin 50 kilometriä tunnissa ja mainitussa EU-asetuksessa tarkoitettujen b-luokan traktorien 60 tai 80 kilometriä tunnissa. Jälkimmäisen nopeuden edellytyksenä olisi edelleen, että traktorin kaikki pyörät ovat varustetut lukkiutumattomin jarruin ja jousitetut. Käytännössä erityisesti maatalouskäyttöön tarkoitetuissa traktoreissa on usein renkaat, joille ei ole sallittu nopeutta 80 kilometriä tunnissa.

MTK korostaa, että liikennekaaren 1 vaiheessa esimerkiksi liikennelupavaatimus kytkettiin nopeuteen 60 km/h. Yhdenmukaisuuden varmistamiseksi ko. (liikenne)traktoreiden suurin sallittu nopeus tulisi olla 60 km/h. Sana liikennetraktori on poistettu muusta lainsäädännöstä, eikä sitä tule käyttää tässäkään laissa, koska sanan käyttö hämmentää säädösten tulkintaa.

Uutena vaatimuksena 99§:ssä sallittaisiin levikepyörin varustetulle traktorille ja traktorille, johon on kiinnitetty leveä työväline enintään nopeus 40 kilometriä tunnissa silloin, kun traktorin leveys levikepyöristä tai työvälineestä mitattuna on yli 2,6 metriä.

MTK muistuttaa, että liikenneturvallisuuden kannalta pelkästään nopeus ei ole ratkaisevaa. esimerkiksi tietöissä ja kiertoteissä on varattava tarpeeksi leveät väliaikaiskaistat.

MTK huomauttaa, että liitteen 5, taulukon 2 rajaus 40 km/h yli 2,60 metriä leveille kuljetuksille ei ole perusteltu, koska esimerkiksi koneiden siirtokuljetuksissa käytettävillä traktoreilla ylletään samoihin nopeuksiin, kuin vastaavaan tarkoitukseen rakennetuilla kuorma-autoilla.

MTK huomauttaa, että liitteen 5 taulukossa 2 ei ole huomioitu traktoreiden käyttöä auroissa. Tienpitoon liittyvissä auroissa käytetään yli 2,6 metriä leveitä auroja. Näille on perusteetonta säätää maksimissaan 40 km/h tunnissa nopeutta.

82§:ssä määritellään polttoaineen jakelua koskeva liikennemerkit. MTK ehdottaa, että merkin G10 määritelmässä käytetään termiä ”paineistettu metaani” paineistetun maakaasun sijasta. Biokaasu ja maakaasu ovat kemiallisesti samaa metaania, joten on perusteetonta rajata merkin käyttö vain fossiiliseen maakaasuun ja samalla ilmeisesti kieltää sen käyttö biokaasun jakeluasemilta. MTK esittää myös, että selvitetäisiin biokaasun erillinen merkintä erottamaan se fossiilisesta maakaasusta.

Maitoautoilta edellytettäisiin 156§ ruskeankeltaisen vilkkuvan varoitusvalaisimen käyttämistä, jos se joudutaan pysäyttämään tien vasempaan reunaan.

MTK on samaa mieltä, että on hyvä käyttää varoitusvalaisinta, jos maitoauto pysähtyy tien vasempaan reunaan. On toki huomattava, että maidon keräily maitolaitureilta loppui jo yli neljännesvuosisata sitten, eikä maitoauton pysäyttämistä koskevilla erityisillä säädöksillä ole enää käyttöä.

104§:n mukaan nykyvaatimuksesta poiketen kulutuspinnan pääurien syvyyden minimivaatimus 1,6 millimetriä muutettaisiin koskemaan myös muita ajoneuvoluokkia kuin autoja ja niiden perävaunuja. Sellaiset autot, traktorit, moottorityökoneet ja näiden perävaunut, joiden rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa, olisivat kuitenkin vapaat vaatimuksesta.

MTK korostaa, että säädösten tulee olla yhteensopivia mm. vasta voimaantulleen talvirenkaita koskevan säädösten kanssa ja tästä syystä traktoreille luonteva raja olisi 60 km/h.

Muissa huomioissa MTK esittää pohdittavaksi muussa lainsäädännössä tuleeko eläinkuljetusautoissa käyttää piirtureita samalla tapaa kuin muissa kuljetuksissa. Niiden käyttö voi heikentää eläinten hyvinvointia, koska ne voivat eläinten hyvinvoinnin vastaisesti vaatia pitämään tarpeettomia taukoja.

Helsingissä 11.4.2017

Juha Marttila

Puheenjohtaja

Marko Mäki-Hakola

Elinkeinojohtaja

Mäki-Hakola Marko

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.